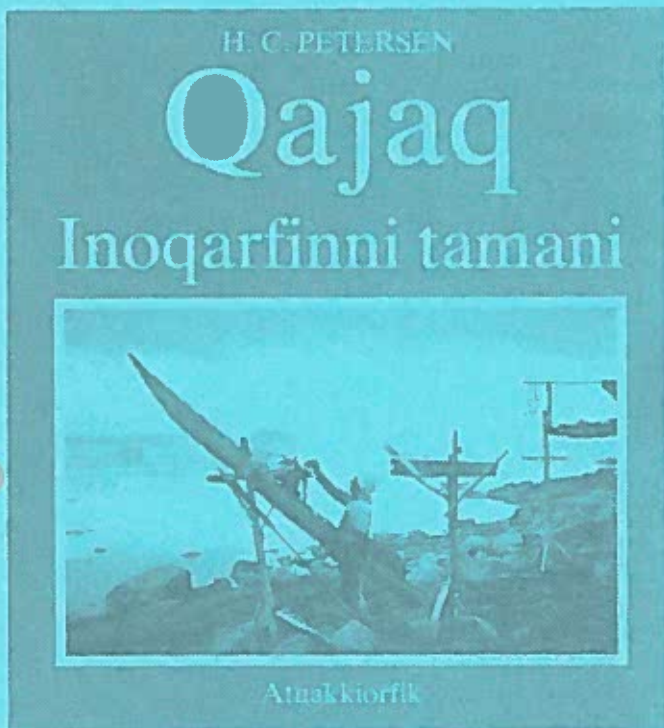

Løbenummer

87 48

62.8 Petersen, H.C.
at Qajaq Inoqarfinni tamani. - Nuuk : Atuakki-
orfik, 1987. - 193 sider : ill.

Litteraturhenvisninger: side 192-93.
Oversat titel: Kajak på samtlige beboede
steder

62.8-t

Oqaluttuarinera:

62.8 Petersen, H.C.
Qajaq inoqarfinni tamani

Allamiut oqaasii atorlugit atuakkiarpasuit nunatta pissusiinik oqaluttuartut arlaqaqsutigullu nutsigaallutik uatsinnut tulluusimaarutaasartut akornanni kalaallip atuakkiarsuaa tigumiartillugu, H.C.Petersenip ilisimatusaataa, kalaallisullu nakussassaa tigissallugu oqaasiinnaangitsutigullu qiim-massutigissallugu pissutigsaqarpoq. Ilisimasaminik, misissuinerminik isummersornerminillu isikkullisoq tassaalersarpoq inuiaqatiminut nalunaartoq aammalu pingaartitaminik inuiaqatigiinnut pigiliussisitsisoq.

Immaqa qaannap sananeqartarneranik atuakkiarsuaq pissangananngikkaluarpog, kisianni tassaammat kulturikkut oqaluttuarisaanermiit aallaavilik aammalu kulturiusimasumik tunngavilik, oqaaserpassuit atunn-gikkaluarlugit kalaaliussusermik ujarliinnaraluartul-luunniit paasisariaqalerpaat qaannap inuiaqatigiit kalaallit nungunneqarsimanninnerannut peqqutaqa-taalluinnarnera. Atuakkamiissorinarputtaaq kalaallit oqaasisa piniartutut inuusimanermi teknikikkut taag-uusersuinnikkullu atuussimanerujussui nukittusimane-rujussuulu. (Kulturip killeqarfiiit suuneri naluai).

Qajaq peqatigiiffiup aamma atuakkap taama atillup inuiaqatigiinnilersissavaa, kisianni aamma Aq-qaluap Kangaamiormiup oqaasia akisuaffeqartuarunarpog: "Siulitta nunatsinni nunaqarsinnaannguutigisima-saat uagullu napassutigisimasarput, kinguarsiippassuit paasisaasa misilittagaasalu pilersissimasaat taamaa-liinnarlugu puigorneqassappat ajusaarnarpallaassa-qaq."

Atuakkiorniapajuttarluulluni ilisimatusarniapajut-tartuullunilu atuagaq sukumiisumik pikkorissaatigis-sallugu piukkunnarluinnarpoq.

Atuagarsuaq pappialanik naqiteriffiusimannigtsunik aallaqqaateqarlunilu naggateqarmat immaqa pingaar-tuunera ataqqimarlugu ("Puuiagassanngorlugu") pilersaarusiorneqarsimavoq? Oqaasertalerlugu, assitarpas-sualerlugu, titartagartalersorlugu oqaatsinillu nesa-suaatitalerlugu. Atuakkat najoqqutarineqartut uer-ualartillugit kalaallit atuakkiaasa aamma najoq-qutarineqarsimanerat alutornaqutaavoq.

aaju

Omtale:

62.8 Petersen, H.C.
Qajaq inoqarfinni tamani

Der er grund til at være beroliget og styrket med tilfredshed over H.C.Petersens grønlandssprogede hovedværk.

Hans videnskabelige og ihærdige undersøgelse af kajakkens kulturfunktion er som et stjernefund i mangfoldigheden af grønlandsk "terminologi", der i mange kredse er opbygget på et fremmedsprog. Et menneske, der er istand til at forske og realisere sine empiriske faser, bliver en samfundsfaktor og reformator, der er istand til at skabe idealer og måske også ideologiske holdninger.

Dette hovedværk om qajaq er ganske givet tørt og ikke spændende som en kriminalroman, men eftersom bogen har et kulturhistorisk udgangspunkt, og udmaler det døende fangererhvervs vigtigste redskaber i den mindste detalje, er det rimeligt, at det går op for alle, at grønlanderne ikke er et kulturdræbt folk.

I bogen er det grønlandske sprog levende og kan hamle op med de moderne teknokraters sprog, der i virkeligheden ikke er istand til at tackle det grønlandske sindelags terminologi. Fangerhvervets tekniske sprog og benævnelser er for en gangs skyld beskuet ud fra et højt teknologisk grønlandsk synspunkt! (Kultur kender ingen grænser).

Qajaq skal nok blive samfundsliggjort gennem en eksisterende forening af samme navn, men bogen her vil sørge for, at tankerne bliver menneskeliggjorte. Fra Kangaamiut vil Aqqalua's samfundsteori med hold i praksis nok komme til at runge evigt: "Det redskab, som har fået vore forfædre til at kunne eje deres land, og det, der har bevirket vores overlevelse, vil have ført en utrøstelig smerte med sig, hvis generationers viden og erfaring bare er blevet skrotet og glemt."

Når man prøver at lave bøger og udmønte en smule viden, er H.C.'s bog en stor bedrift, man kun kan forsøge at efterstræbe.

Det er glædeligt at erfare, at litteraturlisten også indeholder grønlandske perler.

aaju